

Zápis

ze členské schůze Východočeské pobočky České společnosti ornitologické v Pardubicích

dne 19. 11. 2016

Uvítáním účastníků členskou schůzi zahájil předseda pan Lukáš Kadava v 9 hodin. Uvedl, že program schůze byl zveřejněn ve Zpravodaji VČP ČSO při Východočeském muzeu v Pardubicích a že pokud nejsou připomínky k programu, bude pokračovat podle stručnou informací o činnosti výboru pobočky od poslední členské schůze. Připomněl, že podrobnější údaje o jednotlivých dílčích činnostech poskytuje všem členům pobočky výše uvedený Zpravodaj a také průběžně aktualizovaná webová stránka. Krátce vystoupil hospodář pobočky pan Jaroslav Vaněk, který upozornil na příslušnou Zprávu hospodáře pobočky ve Zpravodaji a současně připomněl možnost jednak zaplatit členský příspěvek, jednak získat řadu ornitologických tiskovin a materiálů, které byly na schůzi k dispozici buď k odkoupení, nebo k volnému rozebrání.

Předseda se dále věnoval pouze několika vybraným tématům. Nejprve informoval přítomné členy o stavu, v jakém se nachází snaha o převod údajů z databáze **faunistika** do databáze **birds.cz**. Této činnosti se intenzivně věnoval pan Jan Krejčík a je možné konstatovat, že díky jemu jsou zásadní technické i formální problémy vyřešeny. Kroky, které již byly podniknuty a které zbývá ještě podniknout, jsou popsány v příslušném oddíle Zpravodaje.

Jako další téma předseda rozebral důvody zřízení veřejné webové platformy (maillinglistu VČP ČSO). Je to nový způsob komunikace s takovými členy, kteří se chtějí aktivněji zapojit do průběžných činností pobočky (správní řízení, ochranné projekty, pobočkové granty apod.) a současně chtějí být průběžně informováni o činnosti výboru. Výbor předpokládá, že tato platforma dlouhodobě napomůže efektivnější komunikaci s členskou základnou. V krátkodobém horizontu by mohla být účinným motivačním nástrojem těch našich kolegů, kteří by mohli již v příštím volebním období pracovat ve výboru pobočky. Právě příprava volební kandidátky je jedním z hlavních úkolů stávající výboru do jarní schůze 2017.

V dalším bodě se Lukáš Kadava věnoval předběžné dohodě o spolupráci s rybářským podnikem v Chlumci nad Cidlinou. Po několika konkrétních pokusech pobočky o navázání kontaktů s cílem prosadit vstřícnější přístup rybářů k ochraně hnízdišť vodních ptáků, kdy se pobočka setkala s nezájmem a arogancí, nastala změna! Je zřejmé, že snaha rybářů spolupracovat s pobočkou pramení z pragmatických důvodů. Řada jimi plánovaných projektů bude z větší části realizována z dotačních finančních zdrojů, a proto se neobejde bez pozitivních stanovisek orgánů ochrany přírody, které nemohou opominout názory ČSO a jejich poboček. Na příkladu několika rybníků (Třesický, Temník aj.), kde rybářský podnik zamýšlí zvětšit vodní plochu tak, že zmenší rozsah pobřežních, převážně rákosových, porostů a kde současně rybáři předpokládají „vstřícnější“ přístup ornitologů, upozornil na úskalí, která tato spolupráce přináší. Diskuse na toto téma na příkladu Třesického rybníku, které se aktivně účastnili J. Zajíc, L. Urbánek, T. Bělka, V. Jelínek, A. Regner a další, ukázala jednak to, že rozsah a konkrétní provedení zásahů nelze plánovat univerzálně podle jednoho „mustru“, jednak to, že; možná i ve většině případů, nebudeme s rybáři ve shodě. Nelze jinak, než aplikovat na jednotlivých lokalitách individuální přístup. Jak ukazují zkušenosti z již realizovaných projektů na různé typy zásahů a jejich odlišných rozsah reagují jednotlivé druhy vodních ptáků různě. V této chvíli lze jen doufat, že spolupráce by mohla otevřít cestu osvětě manažerů i řadových pracovníků regionálních produkčních rybářských podniků a že by tak mohla přinést efektivnější ochranu vodních ptáků a jejich hnízdišť.

Závěrem k tomuto tématu předseda uvedl, že prvním vstřícným krokem ze strany chlumeckých rybářů je povolení k „managementu“ ostrova na pískovně Štít. Jedná se o kácení porostů dřevin, které jsou příčinou

snižování počtu hnízdících párů racka chechtavého. Současně vyzval všechny ty, kteří mohou pomoci; jak technicky, tak fyzicky, aby se přímo jemu ohlásili. Termín akce bude upřesněn později.

Podle programu dále vystoupil pan Petr Kafka, který přítomné informoval o zajímavých přednáškách, které zazněly na konferenci v Mikulově k 90. letům založení ČSO („Každý pták se počítá“). V krátké prezentaci seznámil přítomné s výběrem těch přednášek, které jej zaujaly a zároveň přinesly buď nové poznatky anebo nové terénní či výzkumné metody. Uvedl, že všechny přednášky byly nahrávány a pro zájemce jsou k dispozici na webu ČSO.

Se stručnou informací o činnosti ČSO vystoupil pan Václav Zámečník, jako zástupce sekretariátu ČSO. Prioritou společnosti zůstává aktivace členské základny do poslední hnízdní sezóny 2017 v rámci mapování hnízdního rozšíření ptáků. Upozornil i na další úspěšné projekty společnosti (bezpečné zastávky, Josefovské louky apod.) a na další připravované akce (např. trvalá vodní plocha „Ptáčník“ na Josefovských loukách apod.). Mezi připravovanými akcemi uvedl také plán ornitologických exkursí na rok 2017. Podrobnější informace o akcích a projektech společnosti lze získat opět na webu ČSO.

Podle programu schůze vystoupil pan Tomáš Diviš s prezentací výsledků aktuální revize stavu hnízdišť sovy pálené na Náchodsku. Této sově se intenzivně věnoval v 80. letech minulého století, kdy s několika dalšími spolupracovníky provedli detailní inventarizaci hnízdišť na Náchodsku. Zmapováno bylo území bývalého okresu Náchod a přiléhající území okresů Trutnov, Rychnov nad Kněžnou a Hradec Králové. Sakrální stavby a zemědělská skladiště píce či steliva byly prokazatelně hlavními hnízdišti ve sledovaném regionu. V roce 2016 navštívil všechna v minulosti evidovaná hnízdiště a bohužel musel konstatovat, že sova pálená z regionu vymizela. Na příkladu několika lokalit dokumentoval zjevné příčiny zániku pravidelně obsazovaných hnízdišť: likvidace či přestavba hospodářských objektů pro jiné účely (skladiště, výrobní nezemědělské aktivity atd.) a opravy sakrálních staveb spojené s paušálním zamezováním přístupu ptáků do věžových prostor instalací sítí. Dalším zjevným faktorem, který se podílel na vymizení sovy pálené, byla změna zemědělského hospodaření a s ní spojené zásadní proměny krajiny, které jsou příčinou poklesu biodiversity. Důsledkem jsou v prostoru a čase nestabilní potravní zdroje především pro specializované predátory. Autor diskutoval i další méně zjevné příčiny jako např. vysokou (až „likvidační“) úroveň predace na jiných (náhradních) typech hnízdišť, komplexní vliv klimatických výkyvů nebo také intenzitu dopravy, světelné a hlukové znečištění krajiny apod. V navazující diskusi vystoupil pan Jiří Zajíc, který se setkal při své návštěvě Blízkého východu s účinnou hnízdní podporou místní populace sovy pálené v intenzivně zemědělsky obhospodařované krajině. Prezentoval několik snímků budek pro sovy umístěných na nevysokých kůlech na okraji zemědělských pozemků v údolí řeky Jordán v Izraeli.

Po přestávce vystoupil pan Jakub Vrána s přednáškou o cestě „Za ptačí exotikou“ na západ jihoamerického kontinentu do Peru. Autor přítomné provedl několika navštívenými lokalitami, které dokumentovaly neuvěřitelnou pestrost přírodních poměrů v této hornaté zemi. Z bohatého fotografického materiálu provedl výběr tak, aby přítomné seznámil s charakteristickými ptačími druhy, které měl on sám možnost pozorovat v jejich přirozeném prostředí.

Na závěr předseda poděkoval přítomným za účast a popřál klidný závěr roku a pohodové vánoční svátky. Schůzi ukončil v 12:15.

Zapsal: Václav Koza

Příloha: Prezenční listina, Podzimní členská schůze VČP ČSO, 19. 11. 2016, Zámek 2, Pardubice